

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет міжнародних відносин

Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іноземних мов

_____ Н. Гончаренко-Закревська

« ____ » _____ 2020 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
«Теорія і практика перекладу»**

Спеціальність : «Міжнародні відносини»

Напрямок підготовки: 291 «Міжнародні відносини»

Курс – 3,4

Семестр – 5,6,7,8

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, вчителя іноземної мови, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій майбутніх фахівців типологічний аналіз мовних одиниць і явищ здійснюється у межах кожного мікрорівня за допомогою порівняльного, компонентного й когнітивного методів. Це забезпечує встановлення ізоморфних та аломорфних особливостей голосних/приголосних, спільних класів лексичних/фразеологічних та синтаксичних одиниць англійської та української мов.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

1. Під час підготовки до занять студентам необхідно ознайомитися із рекомендованою літературою. Недостатнім є використання лише одного підручника.

2. В зошиті повинен бути записаний план заняття та відповіді на всі його пункти. Відповіді можна писати стисло або тезисно.

3. Питання та завдання виконуються лише письмово. Усі лінгвістичні терміни і поняття треба записувати у термінологічний словник або робочий зошит.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Номер практичного заняття	Теми практичних занять	Кількість годин
1-2	Мова та екстралінгвістичний світ. Поняття лінгвістичного знака, концепта та денотата. Полісемія та синонімія. Причини неоднозначності перекладацьких еквівалентів. Виконання вправ.	4
3-4	Еквіваленти у процесі перекладу. Поняття еквівалентності на синтаксичному, семантичному та прагматичному рівнях. Поняття часткових та повних відповідників при перекладі. Виконання вправ	4
5-6	Способи та види перекладу. Трансформації при перекладі. Трансформація як заміна форми вихідного тексту на синтаксичному рівні під час перекладу. Причини здійснення «обов'язкових» та «випадкових» трансформацій. Виконання вправ. Закріплення матеріалу: виконання вправ	4
7-9	Основні граматичні трансформації при перекладі на синтаксичному рівні: членування (зовнішнє, внутрішнє); інтеграція, транспозиція, перестановки, додавання, вилучення, антонімічний переклад. Практичне закріплення матеріалу на основі тренувальних вправ. Виконання вправ Контрольний переклад речень з використанням граматичних трансформацій.	6
10-11	Основні способи перекладу означеного та неозначеного артиклів. Формування навичок перекладу неозначеного артикля. Виконання вправ	4
12-13	Основні способи перекладу означеного артикля. Формування навичок перекладу означеного артикля. Особливості перекладу означеного та неозначеного артиклів у науково-технічній літературі. Тренувальні вправи на переклад означеного та неозначеного артиклів: виконання вправ. Практичне закріплення матеріалу на прикладах.	4
14-16	Асиндетичні іменникові словосполучення та способи їх перекладу з англійської на українську мову. Формування навичок перекладу двокомпонентних асиндетичних іменникових словосполучень. Виконання вправ	6
17-18	Основні способи перекладу трикомпонентних асиндетичних іменникових словосполучень. Виконання вправи Переклад газетних статей. Перегляд новин англійською мовою з українськими титрами.	4
19-20	Шляхи перекладу чотири-, п'яти-, шести- та семикомпонентних асиндетичних словосполучень. Виконання вправ Перегляд новин BBC. Виконання тренувальних вправ Переклад словосполучень з української мови на англійську. Виконання тренувальної вправ	4

21-22	Особливості вживання форм числа іменників в англійському мовленні. Виконання тренувальних вправ. Форми числа іменників в науково–технічній літературі. Виконання вправ. Контрольний переклад речень.	4
23-24	Формування навичок перекладу речень, вжитих у пасивному стані. Способи перекладу речень у пасивному стані. Виконання тренувальних вправ. Застосування трансформації номіналізації структури речення при перекладі. Переклад текстів у звукозаписі. Особливості перекладу пасивних конструкцій у науково-технічних текстах. Переклад науково-технічних документацій.	4
25-26	Трансформація метафоризації дієслова-присудка із застосуванням неживого агента-підмета англійського речення. Виконання тренувальних вправ. Застосування трансформації вербалізації структури речення при перекладі. Виконання тренувальних вправ	4
27-28	Переклад інфінітива у різних синтаксичних функціях. Практичне закріплення матеріалу: виконання тренувальних вправ.	4
29-31	Особливості перекладу інфінітивних конструкцій (objective with the infinitive constructions, subjective with the infinitive constructions). Переклад об'єктного інфінітивного звороту. Закріплення матеріалу на прикладах, Виконання вправ. Переклад суб'єктного інфінітивного звороту . Контрольний переклад речень на економічну тематику з інфінітивними конструкціями.	6
32-33	Особливості перекладу інфінітивної конструкції з прийменником for.	4
34-35	Основні шляхи перекладу герундія та герундіальних конструкцій. Особливості перекладу герундія у науково-технічній літературі. Формування навичок перекладу герундія на основі тренувальних вправ. Індивідуальний переклад текстів на економічну тематику.	4
36-37	Шляхи перекладу дієприкметника та дієприкметникових зворотів. Виконання тренувальних вправ. Переклад об'єктного дієприкметникового звороту., Переклад тексту "Hotels" (Частина 2). Переклад суб'єктного дієприкметникового звороту. Практичне закріплення матеріалу на основі тренувальної вправи Особливості перекладу дієприкметника I, II та відповідних дієприкметникових зворотів у науково-технічній літературі. Формування навичок перекладу дієприкметника та	4
	дієприкметникових зворотів на основі вправи	

38-40	Способи перекладу номінативних абсолютних дієприкметникових конструкцій. Виконання вправ на закріплення матеріалу. Переклад мотивувальних причинних підрядних речень за допомогою абсолютної конструкції з прийменником <i>with</i> . Вик. трен. вправ і завд.	6
41-42	Вживання у перекладі абсолютної прийменникової конструкції з <i>Participle II</i> . Виконання вправи	4
43-44	Вживання у перекладі абсолютної прийменникової конструкції з <i>Participle I</i> . Виконання вправ	4
45-47	Вживання у перекладі абсолютної безприйменникової конструкції. Виконання вправи . Тренувальні вправи на переклад дієприкметника та дієприкметникових зворотів: вправи. Перегляд новин BBC.	6
48-49	Заміна частин мови при перекладі. Виконання завдання	4
50-51	Застосування трансформацій номіналізації структури речення при перекладі. Виконання тренувальних вправ. Здійснення векторної трансформації Виконання тренувальних вправ.	4
Разом		102
Номер практичного заняття	Теми практичних занять	Кількість годин
1-2	Тема 1. Переклад модальних дієслів <i>can, may, must, might, to be, to have</i> .	4
3-4	Тема 2. Особливості перекладу модальних дієслів <i>should, shall, will, ought to, need, dare</i> .	4
5-6	Тема 3. Переклад складнопідрядних речень.	4
7-8	Тема 4. Переклад підрядних присудкових та підметових речень.	4
9-10	Тема 5. Переклад підрядних речень додаткових, обставинних та атрибутивних. Причини в ролі агента дії. Комплексні синтаксичні перебудови.	4
11-13	Тема 6. Переклад еліптичних підрядних речень, що вводяться сполучниками <i>whether, whether ... or not. When, as, unless, though, once, although, while...</i>	6
14-15	Тема 7. Переклад емпатичних конструкцій (<i>it is ...that which, who</i>)	4
16-18	Тема 8. Переклад каузативних конструкцій.	6
19-20	Тема 9. Переклад українських речень із застосуванням каузативних конструкцій <i>to have/get smth. done</i> та <i>to have/get smb. do smth.</i>	4
21-22	Тема 10. Переклад конструкцій з запереченням.	4

23-25	Тема 11. Переклад порівняльних та псевдопорівняльних конструкцій	6
26-27	Тема 12. Особливості перекладу непаралельних однорідних членів речення	4
28-29	Тема 13. Переклад слів – заміників (<i>to do, to have; that, will</i>)	4
30-31	Тема 14. Звороти з порівняльними формами (<i>the more ...the better</i>).	4
32-34	Тема 15. Основні способи перекладу умовного способу на українську мову.	6
35-36	Тема 16. Загальна перебудова структури речення при перекладі з англійської мови на українську.	4
Разом		72

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.

Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вмів виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.
--------------	--

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Практика перекладу з англійської мови» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Grammatical and Stylistical Aspects of Text Translation. тексти та завдання для самостійної роботи з курсу «Практика перекладу з англійської мови» для студентів спеціальності «переклад» / Уклад. Ю.П. Бойко, Л.Д. Бурковська, К.М. Скиба. □ Хмельницький: ХНУ, 2007. □ 80 с. (англ.).

2. Boyko Y.P. Aleksenko S.V. Translation of Syntactical Structures From English Into Ukrainian, Khmelnytsky, 2006. –52с. 3. Практичний переклад з англійської мови: Навчальний посібник / В.Б. Крамар, Ю.П.

Мельник, О.В. Ємець, Л.Д. Бурковська та ін.; за заг. ред. В.Б. Крамара. – Хмельницький: ХНУ, 2007. -215 с.

4. Практикум перекладу. Англійська – українська [Текст] : підручник / Н. В. Бідасюк [та ін.]. -

К. : Знання, 2011. - 431 с.

5. Theory and practice of translation [Text] = Теорія і практика перекладу : навч. посіб. / [Скиба К. М. та ін.]. - Хмельницький : ХНУ, 2015. - 209 р. - Текст англ., частково укр. - Бібліогр.: с. 204207.